

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with subscription rates: Megjelenés, Előfizetési feltételek, Hirdetések díjai, Kiadóhivatal.

A „Függetlenség”-nek.

A „Függetlenség”-nek megint Torontóra faj a foga. Most a Gattajancz bünper alkalmából ront neki a megyének és piszkolja ezt, a bizottságot, a főispánt; hát persze, egész Torontóban már nincsen becsületes ember, ez csak a „Függetlenség” levelezőinek privilegiuma.

Egy jegyző által elkövetett csalásokért a bizottságot, a főispánt okolni, — ez csak is a „Függetlenség” bölcsességéből tellik, ki holott józan ember ez esetben legfeljebb a szolgabíró hibáztatná, s ha oly derék, buzgó szolgabíró, minő a cseneji tévutra vezetett Gattajancz által, ez csak azt bizonyítja, hogy minő raffinrozott gonosztevő ezen ember, nem közönséges csaló ez, és ha a „Függetlenség” emberei nem csak írással, de olvasással is foglalkoznának, találnának hasonlókat Pitavalban és nem csodálkoznának azon, hogy egy körmön font gonosztevő évekig tévutra vezetheti a világot; vannak egyébiránt büntények és ilyenek nevezetesen a sikkasztás, csalás és hamisítás, melyeket egyszerű hivatalvizsgálatok alkalmával kideríteni nem is lehet, hanem csak ha a károsított jelentkezik és beható vizsgálat tartatik; példa erre a módosi volt adótárnok esete, ki sok ezreket sikkasztott és évekig üzte mesterségét, hamisítván a könyveket, míg feljegyzések és panaszok folytán szoros vizsgálat indított ellene, már pedig az adóhivataloknál csak van eleget ellenőrzés, rovincsolás és vizsgálat.

Hogy a megye nem legyezte Gattajancz jegyzőt, ezt a hivatalos iratok tanúsítják, ezek szerint Gattajancz jegyző ellen a megyei közigazgatási bizottság a kécsai szerb egyházközség panaszára folytan még 1878. június 3-án elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, 1878. évi október hó 21-én pedig az adófelügyelő feljegyzésére Gattajancz hivatali visszaélések miatt a járásbíró szolgabíró által

hivatalától felfüggesztetvén, az előnyomozási iratok a zombolyai járásbíróhoz áttétettek, ki a vizsgálatot kitünő ügyességgel vezetvén, a szövevényes és a legravaszabb módon palástolt büntények halmazát kiderítette.

A „Függetlenség”, ha az igazságot kideríteni és nem studio rágalmazni akar, mindezekről meggyőződhetett, de persze nem eddigi levelezői útján, kik az itteni sikkasztások hőseinek kebelbarátaiból kerülvén ki, a „Függetlenséget” használják fel indokolatlan és ezért kétszeresen hitvány bosszuvágyaik szolgálatában.

Mindezekből minden józan észzei bíró ember beláthatja, hogy a „Függetlenség” reklámul használja fel a megyénkre vonatkozó cikkeket. Nekünk sem időnk, sem terünk nem engedi, hogy ily alávaló rágalommal telt cikkekekkel bibelőd-nénk. Megyénk nagyot nevet humbugjain, meglevén győződve, hogy a — — — — — nem hallatszlik mennyországba!

Torontálmegyének 1880-ik évi május hó 19-én s következő napjain tartott tavaszi közgyűlésnek fontosabb tárgyai és ezekről hozott határozatai.

Tárgyaltatott Torontál megye közigazgatási bizottságának 1879. évi november hó 3-án 107/179. sz. a. hozott határozata, mely szerint Steinbach Antal kir. tanfelügyelő az iránti indítványát, hogy oly tanító számára, kik a magyar nyelv tanulásában és tanításában dicséretes sikert aradoznak, a megye részéről 50 fős jutalomdíj osztassék.

Tekintve, miszerint az 1879. évi XVIII. törv. által van elrendelve, hogy az ország minden iskolájában nemzetiségi tekintet nélkül, a magyar nyelv mint kötelezett tantárgy taníttassék, az állandó választmány áthatva a közérzelemtől, hogy az idezett törvény végrehajtásánál a lehető legszerencsésebb eredmény érsek el, véleményével oda járul, miszerint a megye közönsége erkölcsileg hivata van, hogy az idezett törvény teljesítésével a rendelkezésre álló eszközökkel a magyar nyelv terjedését előmozdítsa; ebből folyólag tehát azon indítvány fogadtassék el, hogy a megye

egyelőre legalább is (6) hat tanító számára, kik arra érdemesek, egyenként (50) ötven frt. jutalomdíj adassék.

Az állandó választmány ezen javaslata elfogadatlán, határozottá emeltetik azzal, miszerint a tanfelügyelő által javallatba hozandó s a közigazgatási bizottság által kijelölendő, ez évben csak 3 tanítónak rendeltek kiadati az említett 50 frt. jutalomdíj a Szőlősy alaplól. A jövőre nézve pedig a nm. magy. kir. beügyministerium feliratilag megkérdeti rendeltek, hogy a 6 tanítónak járó 300 frt. jutalomdíj a megyei költségvetésbe fölvétetni kegyesen megengedje.

Csávossy Ignác bizottsági tag jelenti, hogy a Széchenyi szobor leleplezése alkalmával mint Torontálmegyét ezen ünnepély alkalmával képviseltetésével megbízott küldöttségi elnök ezen országos ünnepélyen előnsége alatt levő küldöttséggel együtt híven képviselt. Helyeslő tudomásul vétetik.

Alispán úr ő nagysága bemutatja a magyar t. akadémia nagynevű alapítója gróf Széchenyi István szobrának ünnepélyes leleplezése alkalmából kiadott emlékü és ezüst érem egy példányát — melyet a magyar t. akadémia előnöke gróf Lónyay Menyhért f. évi június hó 1-én kelt utasítással a megye közönségének megküld.

A megye közönsége a magyar t. akadémia ezen ajándékát elfogadja s az ezüst érem a pénztárnoknak megörzés — az emlékü pedig a levéltárnoknak a levéltárba való elhelyezés céljából átadni határozatott. — Miről Torontálmegye főpénztárnoka az érempenz — és a főlevéltárnok az emlékü kiadása mellett értesítetni — a m. t. akadémia előnökehez pedig átirat intézetni határozatlik, melyben e megye közönsége a fentisített akadémianak eme ajándékaiért köszönetét fejezte ki.

Az alispáni hivatalnak az 1880. évi január 1-től június végéig való időtartamára a megye állapotáról szóló félévi jelentése a közigazg. bizottsági gyűlésen.

A községi számadásokról. Mi a községi számadásokat illeti, van szerencsem jelenteni, hogy: a) az 1879. évi számadásokat Klek, Lázárfa, Zsigmondfalva, Ernesztváza, Lukácsfalva, N.-Écska, Sz.-Ellemer, Szőlős-Idvarnok,

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstárillek minden egyes beigtatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési penzek és iktatási díjak küldendők.

Kis-Torák, Mellencze, Mokrin, Sándorház, Pécszak, Gottlob, Billel, N.-Jécsa, Zsombolya, N.-Czernya, Tóba községek felülvizsgálat végett nem terjesztették be. — A most említett községeken felül:

b) 1878—1879. évekről, R.-Écska, Torda, N.-Torák, Károlova, M.-Padé, Lovrin, Szerb-Szt.-Péter, Bobda, Hettény, R.-Kécsa, Tamásfalva, Kis-Orosz, Osztern, Constantia, Vizesda, Krivabara, Antalfalva, Debeljacsa, Farkasdin, Lajosfalva, Leopoldova, Oppova, Perlasz, Szakula, Tomasevác, Uzdin községek nem adták be számadásaikat.

c) 1877., 1878., 1879. évekről Franyova, Török-Becse, Szaravolla, Óregfalva községek nem terjesztették be számadásaikat.

d) 1876., 1877., 1878., 1879. évekről a számadásokkal hátra vannak Tarras, Gyertyámos, H.-Neuzina községek.

e) Elisenhainnak 1875., 1876., 1877., 1878. és 1879. évekről, Bassahidnak 1874., 1875., 1876., 1877., 1878. és 1879. évekről, Szerb-Csenejnek 1875., 1876., 1877., 1878., 1879. évekről; Tót-Aradácznak 1868-tól 1879. összesen 11 évről. — Akácsnak és Bikácsnak 1861-től kezdve 1879. összesen 18 évről; Novoszellónak 10 évről; Topolyának és Nagy-Bikácsnak 11 évről, végre Dinyás, Szerb-Szt.-Márton és Foeny községeknél 10 egész évekről nincsenek számadásaik.

Az egyesült szegény és kórház alapról.

Ezen alaphoz, június 10-én tartott vizsgálat szerint van készpénzben 11440 ft. 90 kr., és kötvényekben 4050 ft., összesen 15490 ft. 90 kr., a lejárt fél év alatt különféle kórházakban ápolttakért előlegképen 7373 ft. 27 kr. gyógyítási költség lett kifizetve, 3720 ft. 17 kr. visszatérítetett, beszedendő 3673 ft. 10 kr.

Ezen megyei szegény és kórházi alapon kívül van:

A n.-beeskerei szolgabírói járás összes községeiben 2324 ft. 54 1/2 kr., török-beecsei 1730 ft. 35 kr., nagy-kikindai 26157 ft. 75 kr., tör.-kanizsai 4273 ft. 25 kr., nagy-szt.-miklósi 1625 ft. 95 kr., perjamosi 286 ft., cseneji 9050 ft. 43 kr., zombolyai 7726 ft. 49 kr., pardányi 1806 ft. 78 kr., módosi 2430 ft. 65 kr., banlaki 4204 ft. 82 kr., antalfalvi 3927 ft. 35 kr., alibunari 847 ft. 8 kr., és pancsovai 8611 ft. 88 kr.

A toloncz úgyról.

Nagy-Beeskerek városánál 38, tör.-beecsei járásban 34, nagy-kikindai járásban 57, a perjamosi járásban 29, a tör.-kanizsai járásban nem volt, a zombolyai járásban 1, a pardányi járásban 2, a módosi járásban 6, az antalfalvi

TÁRGYA.

Marilla.

(Füredi bemutatás.)

Hazánk délvidékének egyik tündér völgyében, eget-vívó fenyvesek között, zajtalanul, csendben nyílt meg m. hó 15-én a Marilla-völgyi furdó.

A Marilla név, melyet eddigéig természeti szépségeiben gazdag tájraert csak a vidék népe s néhány utazó emlegetett, — nem sokára e természeti szépségeken kívül a jótékony hatású ország-világászerte emlegetett név leszen. És méltán! A Marilla-furdó, Delmagyarország e Tatra-Füredje, az északi hegység vadregényes zordságát nélkülözve a központi Kárpatok változataival vetekedő szép hegységei mellett a déli nyhe lég fenyves balzsamával bír.

A furdó, a Tilfamare, Tilfabanye, Roll és a Lup fenyves borította hegységek által kepzett völgyben, a krassomegyei Oravicától mintegy órányira fekszik. Az ut — a viragban és nemes ercekben gazdag bányavároska Oravicán keresztül — a nagy és kis Tilfa hegyek oldalába vágott fokozatos emelkedésű változatos kanyarulatokon vezet ide. Alig haladtunk át az egy utcából álló Oravicza csinos házorán, már a Tilfa mare csillám-pala, dolomit és granit képezte meredek falai mellett s mintegy száz, kétszáz lábnyi mélységű völgy fölött a jól készített uton koccsink gyorsan gördül előre — fölfelé. Balról a nagy Tilfa emelkedik büszkén a föllegek közé s jobbról gyönyörű hárs és bükkös völgy tatong alattunk, melyből az ezüst színű kis patak csak olykor-olykor csillan elő. Innen nyulik föl nagy lombán a Simeoni bámulatos szépségű szingazdag erdejével. Tul ezen a Koirili a mogyoró, szil, és bükkök szelid zöld színei között már a haragos sötét-zöld fenyvesek csoportjával ékeskedik, melyek közül néhány százados tölgy s egypár fakó levelű hárs emelkedik csak ki.

Mindig főlebb haladunk, gyönyörrel szemlélvén az idő vasfogával és az izadó oláh vas vésűjével egyaránt daczó sziklak tömkelegét. Mar a Lup messze nyuló derekát kerüljük, melyen csalogatva piroslik a szamóca s virít a nefelejts meg a zsálya. Fönt a hegytetőn csatlógva vijjognak a sasok s lent a völgyben meg kereszttel hatva a csicsergő madárdalon, jajgatva kesereg az oláh nóta.

Megkerültük a Lup oldalát s kiértünk egy hullámozos, tisztán fenyvesekkel ellepelt térre. Itt az ut kétfelé vezet, egyik Steierlak-Anina felé, honnan számos megrakott szekér jó épen Szegedre szállítandó épületefakat hozva, — a másik le Marillavölgybe, mint ezt a Lupkereszt mellett álló fölratos jelző is mutatja. A kereszt előtt térédelő cifra katriczás oláh-leányt megkérdézzük: messze van-e még innen Marillathal s ez mosolyogva mutat le a völgybe s aztán fölkel, csipkés ingét, kendőjét rendbe szedve, az aninai ultra tér s a völgyben megkezdett vig nóta keseregve jajgatja tovább.

Kocsink a kellemes hűs fenyvesek között gyorsan gördül lefelé s im néhány percz alatt egy nagy ketelemetes, csinnal s finom izléssel épült ház — a Marilla-lak — előtt vagyunk. A lak vetekedve a fenyvesekkel büszkén emelkedik föl a hegyoldalban, homlokzattal a völgy felé fordulva, melyben rendezett virág-és fűszönyeg ágyak gyönyörködtek a szemet. E virágszönyegeken először is Magyarország csinosan pantalt cimzere köti le figyelmünket, majd aztán a „Marilla” név óriási betűi, meg a pompás páfrányok és egyéb virágok tarka serge ragad bámulatra.

A völgy hátterét a Roll, Lup s a Tilfa mike erdőkoronázta szép hegyek képezik, védvén e medret a szelektől. Kelet felé a különböző fajú fenyvesek között hosszan nyulik végig a Marilla völgye, melyet a hús ózon-áradat és a tömredék rózsabokor illatossá tesz. Mit itt futólagon körültekintünk elmerülve a táj szépségében, azalatt tisztességtudólag áll élénk az oláh koccsik, megkérdézzük, hogy fölvigye-e a podgyászt? Persze föl, hisz e völgyből lehetetlen eltávozni s ezt bizonyítja

az a szép halavány arcú hölgy is, ki idejött egyes-egyedültsé vendégnek mindent remélvén a déli nyhe lég balzsamától. Talán nem sikertelenül remél s a Marilla-völgy balzsamos levegője az egészséges rózsapírját hat hét alatt bájos arczára varázsolja.

Szettektünk a Marilla-lakban, melyet Hoffenreich orvos a legnagyobb izléssel minden kényelemnek megfelelőleg fényesen rendezett be. A parterren van, a csakis fürdővendégek számára berendezett ebédlő (mert a látogatók vendéglője a völgy nyugoti oldalán külön van), melytől jobbra van a zongorával ellátott társalgó szoba a nem dohányzók részére s balról a szorakozási tárgyakkal s billárdal bíró csinos terem a dohányzók számára. Az ebédlőből szép, etrusk vazákban diszelve páfrányokkal ékesített balkonra nyílik az ajtó, honnan gyönyörű kilátás van le a völgybe, hol még csattog a fejsze s cseng a bárd — és föl a hegyekre és szét a kétoldalt elterülő fenyvesek közé, hol vidáman csicsereg a madársereg s rikoltoz a rigó.

A földszinten páratlanul berendezett vizgyógyintézet tömredék hideg, langyos, meleg doucheokkal s szép tükörfürdővel, melyben a hegyi forrás tiszta vize ragyog. A másik oldalon van a belégzési (inhalatio) terem, hol már többen nyeldesik befelé a fenyügalyakból kipárolgó egészséget.

Fönt az emeleten a legnagyobb csinnal s aránylag nem drága szobák vannak elhelyezve, nagyobbrészt keleti fekvéssel, leirhatlan szép kilátással a szépségeken riika tájra.

Lent az erdőben rendezett s fölratos utak czikk-czakos tekervényekkel vezetnek el egyik-másik pontra, honnan be lehet látni a messze vidékeket. Neki is indulunk a Lup-ra vezető utnak s néhány percz alatt már az iharfák alól tekinthetünk le az orviczai szép tavakra, majd a távolabb tekerdő Karas vize csillog s kissé messzebb kanyarog a nagy folyó, melyet a költő hazánk könyvének nevezett. A kéklő hegyek aljában meglátjuk a fehérülő városkák között Verseczet s ha a Roll merész csucsára folsétálunk, elnézhetünk a nagy eseményekben gazdag Belgrádba

még a füstölő keményü Aninára, hol a fekete gyémántot rendkívüli mennyiségben vágják szegény bányászok.

A Marillából ep oly szép kilátások vannak a hegyek között szétszórvva fekvő bánya városkákra, mint a Tatrafüreden a szépei városokra. A kirándulások itt sokkal könnyebbek, mert mindenféle jól készített kocsiutakon mehet az ember a hegyek között. S ha egyszer az aninai pályán végig jött Oraviczaig valaki, elfeledi a Tarpatak óriási vizesését az eltörölhellen hatású táj szépségeit.

A Marillából Steierdorfon keresztül egész Bozoviczig vezet út hasonlíthatlan szépségű, a hegyóriások alatt a csörgedező Nera partján egész a híres Coronini-forrásig, vagy még messzebb egész át a római Herkules furdóig. A klasszikus rómaiak méltán szerethették meg e tájat, mert a költő mondasaként isten kalapján, ha hazánk a bokréta: ugy e bokrétnak legszebb virága bizonyára e vidék lehet.

A Marilla-völgy furdójával hazánkban egy nagybecsű gyönyg érvényesült, s ha szívünkön viseljük a hazát: ugy nincs szükségünk az olaszországi tájakért külföldre exportálnunk a drága pénzt. Itt csekély pártolás mellett, nagyon rövid idő alatt, világhírű furdóje lesz Magyarországnak, mert kitünő természeti előnyökkel bírva, bármely illyenmü külföldi helyekkel versenyez a Marilla.

Már többen használják e furdót, s a vidéknek kedvencz kirándulási helyét képezi; de ha ismertebb leszen, pár év alatt az első-rangu furdók között emlegethetjük a Marillát.

Csak a birtokos társulat legyen kitartó és óvakodjék az árakat túlságolni; mert hiszen hazai furdóinknak e filloxerája igen könnyen megárlhat e szép jövőjü furdónek is.

Im ezekben mutattam be hazai furdóinknak legujabbját s legközelebb a furdói élet mozzanatairól s más egyebekről bátorodom pár levéllel a furdói levelek számát szaporítani, mert a Marilla név Tatrafüred, Korytnicza, Borszék, Előpaták hírneves furdóink gyakran emlegetett nevei mellé méltán sorakozhatik.

Kovács János.

Vertical text on the left margin: dalokat, Eljő még, kodik Ma-, yar Föld*, omásunk; poharazás zért azon- zló, mádi 1861-iki ezerhar- eszenziát ben. — sár, minő ta, mikor aljai más- náromban etet soha át csupa ívéve, az y ponto- ártmányu sokok, falusi kész- an az zülők főleg asabb pés. —1.1) nek tu- mellett Silberstein. (115—32)

járásban 10, — az egész megyében tehát csavargás, hadköteles szökevény, foglalatosság és igazolvány hiánya miatt összesen 177 toloncozási eset fordult elő.

A tűz- és építészeti ügyről.
A tűz- és építészeti rendőrséget Nagy-Becskereken gyakorolja a rendőrkapitány, a járásokban pedig az illető szolgabírók felügyelete alatt a községi előjáróság. Tüzeset az egész megyében összesen 46 volt; becsérték szerint az összes kár 9986 forint tészen, biztosítva volt 1288 ft., mely összeg az illető kárvallottaknak fizetve lett.

Tüzlött épületek vannak Nagy-Becskereken, Nagy-Kikindán, Nagy-Szent-Miklóson, Zsombolyán, Modoson, Starcsován, Kis-Zomboron és Perjamason. Fecskendők és egyéb hozzátartozó oltószerek vannak nagyobb községekben, hiányoznak pedig a kis községeknél.

A közbiztonságról.
A közbiztonsági állapotnak kitüntetésére a következő esetek soroltatnak elő u. m.: súlyos testi sértés 47, könnyű testi sértés 148, egyszerű lopás 288, betöréssel párosult lopás 81, gyilkossági kísérlet 2, öngyilkosság 3, erőszakosság 19, mezőrendőri kihágás 8, vízbefulladás 5, életveszélyes fenyegetés 43, emberölés 14, gyanús gyújtogatás 10, gyilkosság 5, rablás 4, rendőri kihágás 466, mely utóbbiakat részint a járásbeli szolgabíró, részint az illető községi előjáróság intézte el.

A közegészségi ügyről.
A közegészségi állapotot tüzetesen előadni a megyei főorvost illetően, e helyen általánosságban megjegyeztetik, hogy a közegészségi állapot kedvező volt; a járványos diphteritis január hónap végével megszűnt. — A himlő 5 szolgabírói járásban járványig emelkedett, és szorványosan a megye többi részeiben is mutatkozott, de a felnőtteknek újra oltása és az általános védhimlő oltásnak elrendelése által sikerült elfojtani. A kanyaró szinte mutatta magát a bánlaki járásban; elvéde, s enyhe lefolyással — tapasztaltatott még a csusz, váltó lúz, és igen csekély számban a szemlő is. — A megyében levő 30 gyógyszerárak kétféle szaporodtak, egy N.-Kikindán és egy Kis-Zomborban engedélyeztetett. — Van továbbá 60 községi és 15 község-körorvosi állomás még üresedésben.

A közmunka és közlekedési ministerium ügykörét tekintve.

A folyó 1880-ik évi közmunka tekintetéből lett összeírva 104,939 kétfogatu, 9373 egyfogatu és 184,791 kézi napszám; levonván a megváltásra bejelentett 9459 két fogatu, 740 egyfogatu és 7308 kézi napszámot, a fennmaradt közmunka tartozás tészen 95480 kétfogatu, 8633 egyfogatu, és 177483 kézi napszámot, továbbá az 1/3 rész, mely kerületi és községi célokra felhasználandó levonása után, maradt az utálózatba eső megyei utakra fordítandó közmunkaerő 73992 kétfogatu, 6752 egyfogatu és 134479 kézi napszám. A tavaszi közmunkaerővel teljesítendő volt a megyei utálózatban lévő közlekedési utak behomokolása és bekavicsolása.

Az ez évi közmunkából megváltásra lett bejelentve:

9459 kétfogatu, 2 ft. 10 krral számítva	19863 ft. 90 kr.
740 egyfogatu, 1 ft. 20 krral számítva	888 " "
7308 kézi, 60 krral számítva	4384 " 80 "
Összesen	25136 ft 70 kr.
Befolyt június hó végeig	1630 " 30 "
Marad	23506 ft. 40 kr.

Ehez járul a régi hátralék, mely tészen 57043 " 59 "

A megyei utálózatban sürgős javítást igényelnek N.-Kikindán egy fahíd, Mokrinban két fahíd, a Győr és Tolvádia közti köhid, Győr Delta közti 2 köhid, a Rajka csatornán Mihálovits tanya ellenében egy dobogó, és az alibunári járásban levő 20 dobogó, az itt fel nem emeltt egyéb hidak mind jó karban vannak. A közlekedési utak, a szegélyző árkok újból felhanyatlással mindennél a régi széles-ségben helyreállítottak; ugy szintén az utak befásítása is folytonosan eszközöltetik, de e hasznos intézkedés gyors előmenetelére sok és azon akadályokba ütközik, hogy a talaj nem mindenütt alkalmas a földmívelésre, a népek is ez ellen nagy az antipathiaja, az időjárás p. o. nagy szárazság hasonlóképen a mar ültetve volt fáknak nagy károkat tett, a kiszáritással megsemmisítvén a fákat.

A földmívelés ipar és kereskedelmi ministeriumot illetőleg.

Az egész megyében volt búzával bevettve 43921 hold, kétszeres búzával 12360 hold, ősi rozsossal 9482 hold, ősi árpával 7174 hold, ősi repézével 10137 hold, tavaszi búzával 7577 hold, tavaszi rozsossal 383 hold, tavaszi árpával 66562 hold, zabbal 14345 hold, kölesselel 2890 hold, kukoricával 309452 h., búkkönynyel 620 hold, borsó, lencse 858 hold, lennel 261 hold, kenderrel 2042 hold, dohánynyal 10927 hold, burgonyával 5606 hold, luczernával 9153 hold, mesterséges takarmány 19813 hold, kaszálló 57604 hold, ugar 49867 hold, cukor répa 54 hold.

Ezen vetésekben és terményekben a hosszú tél, száraz fagy, később a sok hideg eső, azután a gyakori jégeső sok károkat okoztak, mely kedvezőtlen időjárás folytán a repce vetések teljesen kivesztek, sok ősi búzavetést kellett kiszántani, s a mi megmaradt azt rozsda is lepte; szomorú ez annál is inkább, mert a megyében sok oly község van, mely a buza vetőmagot kénytelen volt kölcsönpénzzel beszerezni.

A ló és egyéb házi állatokra vonatkozólag van szerencsém jelenteni, hogy a marha törzskönyvek a községeknél kellő nyilvántartásban vezettetnek, az összeírások megtörténtek a tavasszal, az állományi változások keresztülvizeltettek. Egyébirtant ezen állatok egészségi állapota eléggé kedvező volt; az egész megyében az 1-ső fel év alatt lefeneben 24 darab, takony és bőrféregben 28 darab, ruhabetegségben 310 darab, vesztettségben 1 darab ló esett, összesen tehát 363 ló volt érintett minőségű beteg, ezekből részint kiírtatott, részint elhullott 297 drb, maradt kezelés alatt 66 darab; volt továbbá lefeneben szarvasmarha 3 drb, verhasban 4, ruhban 4, összesen 11 drb; ebből részint kiírtatott, részint elhullott összesen 7 darab, maradt kezelés alatt 4 darab; juh lefeneben 1, vízkórásban 60, összesen 61 darab, elhullott 61 darab.

A méheszet és selyemtenyésztést, illetőleg az elsőbbségi nagyobb kedvezményben részesül, a népnél gyökeret kezd verni; — ellenben a selyemtenyésztés nagyobb nehézségre akad, mert nincsenek a szükséges epreskertek; továbbá: mert a selyemtenyésztés megyékben csak későbbi időben kezdett iparaggá válni; mindazonáltal van kilitás, hogy lassanként terjedni fog azon módon, mint a hogy örömmel észrevehető a méheszetnél, melynek már meglehetősen pártfogói vannak.

A megyét átszelő vasuti állomásokon az állatok és azok nyers terményei a szemléltő bizottságok által pontosan megvizsgáltattak. Végre a Horvát-Szlavon országban lévő marhavész ellenében határozat rendeltetett, mely most is fennáll.

Katonaugy.

A folyó évi újonczállítás márczius hó 1-ső és 30-ik napja közt hajtatott végre.

A megye sorozó járásaira újonczjutóként kivettelt

1633, hátralék volt 1879-ik évből	18,
fedezendő pótlék 1879-ik évből	45,
összesen ki volt allitandó	1696.

A sorozás megkezdése utóállítások folytán keletkezett követelés

114.

Az újonczozás folytán tényleg ki volt állitva

1592,

kiállitottat összesen tehát

1696.

A kivettelt póttartaléki jutalék hozzáadván a hátralékokat és pótlékokat tészen összesen

255,

kiállitottat tényleg

245,

mutakozik hátralék

10,

mely hátralék az utóállítások folytán fog fedeztetni.

A honvédséghez a II-ik és III-ik korosztályból besoroztatott összesen 393 egyén.

A felülvizsgáló bizottság elé vezetni rendeltetett 128 egyén.

Az 1880-ik évi főszorozástól részint igazoltan, részint igazolatlanul távol maradt mind a három korosztályból 1308 egyén.

A honvédség nyilvántartásában állott az alispáni hivatal által az illető honvédszólaj parancsnokságok meghallgatásával czimvezetettnek nyilvántartott s a főszorozás alkalmával tényleg elővezettetett 207 egyén.

Ezek közül mint alkalmas besoroztatott 25 egyén.

Mint ideiglen alkalmatlan visszahelyeztetett 176 egyén.

Mindenkorra alkalmatlannak találtatott 6 egyén.

Az állandó vegyes utószorozó bizottság az újonczállítás befejezte után f. évi május hó 4-én felvett működését, s így folytatva minden hó 1-ső és 16-ik napján működik.

Az utószorozó bizottság elé eddig a megyének különböző járásából vezetett 255 egyén.

Ezek közül besoroztatott a rendes hadsereghez 26, a honvédséghez 9, mint alkalmatlan ideiglen visszahelyeztetett 210 egyén.

A negyemeltőségi m. kir. honvédelmi ministeriumnak f. év január hó 2-án 54711. sz. alatt kelt leirata értelmében az 1873-ik évi XX-ik t. cz. 4-ik szakaszhoz képest a ló-állományok összeírása és osztályozása a f. 1880-ik évben ismételtlen fogantatott, melynek eredménye a következő volt:

összeírattott összesen a megye területén 155,995 ló.

Az összeírt lovak közül törvényesen mentett 133, ez időszertint alkalmatlan 1223, végkép alkalmatlan 148244, alkalmas, és pedig mint háts 2818, mint hámos 3577 ló; az alkalmatlan lovak között vannak, melyek a következő év január hó 1-én 4-ik évkorukat még be nem töltendik 42366 ló.

A megye területén elhelyezett lovasság állomáshelyein, ugy nemkülönben azon községekben, a hova a lovasság f. évi szeptember 1-ével be fog szállasoltatni, meg llapítottat vegyes bizottságilag a lakbér a IX-ik osztályzat szerint.

A sorozó bizottságok által felülvizsgálatra rendelt egyének a m. m. kir. honvédelmi ministeriumnak f. évi május hó 19-én 16991. sz. a kelt leirata szerint a mozgósított felülvizsgáló bizottság által lesznek f. év július hó 12-én Nagy-Kikindán és július hó 14-én Nagy-Becskereken felülvizsgálva; — a felülvizsgálandó egyének pontos elővezetése s a felülvizsgálati lajstromok szabályszerű kiállítására végett a kellő intézkedések megtételek.

A közös hadsereg és a honvédség beszállásolásáról szóló 1879. évi XXXVI. t. cz. 30. §-a értelmében a katonai szállásberek és

butorok használatáért adandó térítési összegek kifizetésére, mely szerint a katonai szállásberek és térítési összegek 1881—1885 évekig lesznek megallapítandók, vegyes bizottságilag leendő fogantatásait tekintetében intézkedések megtételek, a bizottságok f. év július hó 10-én fogják munkálataikat befejezni.

A folyó évi május havában tartott tavaszi fegyvergyakorlatra behívott szabadságot és tartalékos katonák, ugy nemkülönben a honvédek is a behívási parancsnak pontosan megfeleltek, panaszok elő nem fordultak.

A netáni általános mozgósítás esetében elrendelendő lovaknak avatására megkivántató polgári bizottságok felallitattak, ugy nemkülönben a külföldre avatási helyeken szükségeltetett löveztők és felügyelők előállítására biztosítottak.

A rendes hadsereg általános vagy részletes mozgósítása esetére a szabadságot és tartalékos katonák bevonulására vonatkozó tervet a hadpótló parancsnokságokkal egyetértőleg megallapítottat.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880-ik évi július hó 1-én.

N.-Becskerek rendezett tanácsu város iparügyi szabályzata

az 1872. évi VIII. t. cz. 5. §-ban foglalt iparágak gyakorolhatásáról.

I. Zálogra való kölcsönzés szabályozása.

1. §. A ki Nagy-Becskerek városa területén ingó zálogra való kölcsönzési üzletet iparszerűleg kíván gyakorolni az 1872. VIII. t. cz. 1., 2. és 3. §-aiban foglalt kellekék igazolásán kívül, a városi tanácsnál 500 forint azaz ötszáz forintnyi a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyam szerinti állami, vagy az állam által biztosított értékpapírok, óvadékképes magyar jelzálog levelekben vagy a községi pénzek elhelyezésére alkalmas pénzintézetek betéti könyvecskeiben az iparigazolvány kiállítását megelőzően biztosítékul letenni tartozik, ennek megtörténtét az iparhatóság előtt, az iparigazolványért jelenkező igazolási és ezen teljes értéket a hatóság felszólítására 3 nap alatt kiegészíteni tartozik, az 500 ft. óvadéknak fele nagy-becskerei ingatlanra árvaszerű első helyeni betáblázás által is lehetető; megjegyeztetik e helyütt, hogy a vételjegyekkel való üzlekedés szintén zálogkölcsönzési üzletnek tekintetik s a jelen szabályok zálogüzlet e nemére is kiterjesztetnek.

2. §. Ezen biztosíték a letervo javára a fennálló szabályok szerint kezeltetik, s az üzlettel érintkezésbe jövő község netáni károsodásainak biztosítására s az üzlettulajdonos ellen kimondott bírságok fedezésére szolgál.

3. §. A már fennálló üzletet, előleges bejelentés nélkül más helyre áttenni tilos.

4. §. A zálogüzlet tulajdonos fióküzletet és közvetítő intézeteket is tarthat, azonban azt előlegesen bejelenteni és minden fióküzlettel 100 forintnyi biztosítékot letenni tartozik.

5. §. A közvetítő intézetek ezen biztosíték letételének kötelezettsége alá nem esnek, ha az elzálogosító községnek kölcsönököt vagy előlegeket nem nyújtanak és kizárólag az elzálogosítás és kiváltás közvetítésével foglalkoznak, ellenkező esetben fióküzletnek tekintetnek.

6. §. A fióküzlet és közvetítő intézet felett feltűnő helyen a fióküzlet tulajdonosának neve, továbbá a fióküzlet vagy közvetítő intézet száma alkalmazandó.

7. §. A zálogkölcsönözlet tulajdonosa köteles, közvetítőit az iparhatóságnak bejelenteni.

8. §. A zálogüzlet tulajdonosa ehbeli üzletéből eredő minden kárért, vagy mulasztásért a község és illetőleg a hatóság irányában biztosítékával, s ennek elégtelensége esetén összes vagyonával kezkeskedik; ezen kezesség fióküzletet és közvetítő intézetet által elkövetett cselekvényekre vagy mulasztásokra is kiterjed.

9. §. A zálogüzlet tárgyai mindennemű ingóságok lehetnek.

Kivételnek azonban:

a) tűzveszélyes tárgyak;

b) katonai és közhatalosági fegyverneműek és egyenruhák.

c) a nyilvános isteni tisztelethez szolgáló eszközök.

10. §. A zálogüzlet tulajdonosa rendszerint nincs jogositva a zálogba adott nevének és az elzálogosítandó tárgy jogszertű tulajdonosának igazolására felhívni, köteles azonban minden gyanús körülményre figyelni, és ha akár a tárgy minőségét tekintve, valamely visszaélés iránt alapos gyanuja támadna, tartozik azt a városi rendőrségnek azonnal feljelenteni.

11. §. Minden zálogba elfogadott tárgyról a zálogbaadónak elismervény (zálogjegy) kiállítatandó, melynek az üzletkönyvvel illett folyószámát, a zálogbaadás és lejáratt napját, a zálog megjelölését és annak becsértékét, értékpapíroknál különösen a szelvények számát, a kölcsönadott összeget betűvel kiírva és a fizetett kamat mennyiségét kell tartalmaznia, kiteendő továbbá a 21. §. intézkedése.

12. §. Közvetítés végett átadott zálogtárgyakat a zálogüzlet tulajdonosa köteles 3 nap alatt az illető magán zálogintézetbe beszállatni, s a zálogbaadónak a zálog átvétele alkalmával a közvetítői jegy kézbesítendő, melyen azon czég kitüntető, melynek számára a közvetítő elzálogosítás végett tárgyakat vesz át.

(Folyt. következik)

Panaszok a község köréből.*

Válasz a „Torontái” című lap 26-ik számában megjelent cikkre, mely az antalfalvai három tanító ellen iratott Zsiros Mihály tanárjelölt által.

Igen tisztelt szerkesztő úr! Becses lapjának 26-ik számában Zsiros Mihály tanárjelölt úr név alatt az antalfalvai három tanító ellen igazságtalanul megírt cikk jelent meg.

Ezen név Lajosfalván nem existál. — Egy bizonyos Zsiros Mihály jár ugyan oda, ki hónapokig ott tartózkodik és három évvel, meliőt bevezette volna az iskolákat, mar is arról gondoskodott, hogy jegyeset lelje, mert gondoltan magába, hogy így hamarabb eleri czeiját.

Tehát az lesz az. Kerem azért, igen tisztelt szerkesztő úr, sziveskedjek ama cikkre vonatkozó vedteletemnek becses lapjában helyet adni.

Zsiros Mihály úr tanárjelölt legelsőben azt írja tamadolag, hogy a tavaly adott vizsgák után Gergely Laszlo antalfalvai jegyző úr által mi antalfalvai tanitok általános dicsereiben részesultunk. — Hogy a dicsereket megérdemeltük-e? azt csak mi antalfalvai tanitok tudjuk legjobban megítélni, ambar — dicséret után nem vagyunk.

Zsiros Mihály úr tanárjelölt vádolja az antalfalvai egyházat, hogy kuthit csak azért választotta, mert „panszlav”.

A szerepet nagyon rosszul játsza ön, t. tanárjelölt úr! Ön azt tudhatja, de csak színeli, hogy nem tudja, miszerint bizonyos egyének, bizonyos egyent akartak antalfalvai pappá választatni. — Ezek tulajdon okból, tulajdon moddol arra törekedtek, hogy nem kuthit, hanem ama bizonyos egyen legyen antalfalvai pappá; s mivel ez nem sikerült, kiküldötták széles drága országunkban, hogy „az antalfalvai tótok panszlavok, és ez okból választ magának egy csehországi panszlavot, hogy panszlavisztikus erzelmeiknek elég téssek.”

Ezt pedig csak azért kiabálják az antalfalvai egyházakra, mert ők tudják, hogy e szó „panszlav” rossz vért terem és a nemzetiségek közé a gyűlölet magját hintetné el. Így akartak czelet érne ama bizonyos egyének, kiket Zsiros Mihály tanárjelölt úr előtt megnevezni nem tartok szükségesnek.

Tisztelt tanárjelölt Zsiros Mihály úr! Leginkább az antalfalvai tanitokat vádolja a panszlavizmussal! Én, mint tanító, figyelmeztetem a tanárjelölt urat, miszerint Eperjesen, hol gymnaziumba jártam, Nyiregyháza, hol praeparandiat végeztem, ugyanott 2 évig segédantantistokodtam, Hajdusáczán, hol nyolcz évig és Antalfalván, hol már 10-dik évben mint rendes tanító működtem, — tetteim, magam visellete behizonyitják azt, hogy ki is mely érzelmű vagyok itt, semmi commentarra szükség nem lesz; azt, hogy szlav vagyok, azt nem szegyelem, de mondhatom, hogy oly hazafi, mint ön, mindig vagyok, voltam és leszek.

Arról biztos meggyőződéssem van, hogy rólam senki nem fogja mondhatni, hogy panszlav vagyok, sőt azt sem, hogy valaha panszlav erzelmeiket tapasztalt volna keblemben. És így batran mondhatom annak szemébe, ki engem panszlavnak nevez és tart — hogy hazudik.

Hiszen épen az sajnos Magyarországon, hogy ha valaki valakin vivni akar, azt mindjárt „panszlavnak” kiáltja és legyen bar a hazának leghűbb gyermeke, még is veszne kell.

Hogy tót vagyok, nem tagadom, sőt azt megvallom és a miben születtem, abban meg is maradok.

Hanem azt is megvallom, hogy azon tótok közé számítom magamat, kik a magyar hazának gyermekei vagyunk s halatlansággal becsületünkön szenyfoltot eltűrni nem akarunk, sőt ha valakinek szíven Magyarhonunknak jölte nem úgy fekszik, hogy annak felvirágzásán nem hogy örvendene, hanem még azt gátolni igyekszik — legyen az bármely nemzetből származott, ha magyar kenyeret eszik és magyar vizet iszik, ha bölcsője magyar hazában rengett, ha őseit magyarföld takarja és még is Magyarhonunkat nem szereti, annak jöltenem nem munkálkodok — szíveimből gyűlöltöm.

Én azon tótok közé tartozom, ki nem kiabálással, hanem csendes tettel mozdítja elő a közjót.

Tiszt. Zsiros Mihály tanárjelölt úr! Nem teszi erőssé a hazát, ki larmacsapással, haszontalan irka-írúkkal elidegeníti egymástól a népet, hanem az, ki csendes példával sarkadozza a népet kötelezettségét elvégezni s a becsület útján járni és a nemzetiségek között a békeszeretetet meghonosítani igyekszik, mert — tiszt. tanárjelölt úr — nem abban rejlik az ország hatalma, hogy hány nemzetből áll a lakosság, hanem abban, hogy hogyan él a nép együtt.

Ugy látszik, hogy ön, tiszt. tanárjelölt úr, nem a közhasznót óhajtja előmozdítani, hanem inkább masok kiüjségolása által igyekszik jó zsiros falatra szert tenni.

Nemde, ezen cikkkel akarta magát kitüntetni, hogy annál hamarabb vegye őnt szemügyre, és minél zsirosabb hivattall zsirozzák be őnt Zsiros ur mint tanárjelölt, avagy avval a hivattall is, a mire nem készült.

No de az nem tesz semmit, hiszen az nagyon dicséretre méltó, ha valakiben kitün-

* E közleményért sem tartalmát sem alakját illetőleg nem vállal felelősséget a szerkesztőség, mely a vitát ezennel befejeztetnek nyilváníta.

...ből.)
...26-ik
...e, mely
...ellen
...arjelölt

tetési szellem rejlik, szép az ha az ember kitüntetés által valamihez juthat.
De t. Zsirus Mihály ur! azt is kell ám tudni, hogy kitüntetés van kétféle, u. m. jó és rossz. A jó kitüntetés dicséretre méltó, míg a rossz, kárhözható. Sajnos, nagyon sajnos, hogy ön az utóbbi kitüntetéshez vonzódik, mert nagyon rosszul állítja, mivel állítja, hogy az antalfalvai tanítók panszlavok.

Az antalfalvai tanítók nem azért szavaztak Kutlikra, hogy panszlav volna, mert ez oldalról nem ismerjük, hanem azért, hogy az a ki papnak van szentelve, az pap legyen és nem más.

Hat azt tudja-e t. tanárjelölt ur! hogy kik a legnagyobb panszlavok Magyarországon? Ugy-e azt még nem tudja? No! nem csoda, hiszen még fiatal; hanem hát megmondom: A legnagyobb panszlavok Magyarországon, biztos meggyőződés szerint az olyan cikkirók, mint ön, mert ezek legjobban veszélybe döntik Magyarországot.

Ön ajánl bennünket Steinbach tanfelügyelő ur ügyelmébe? Nagyon jól volna ram nézve, ha nagyságos felügyelő ur nézetimet és működésemet megismerné, mert akkor még inkább kitűnne, hogy az, a mit az antalfalvai tanítókól irt ön, nem egyéb hazug rafogásnál.

Mint hogy ön minket ügyelmébe ajánlt nagyságos tanfelügyelő urnak, én is önt ügyelmébe ajánlanam a nagy-méltóság m. k. ministeriumnak, mert nagyon, de nagyon is megérdemelné.

Tudja-e, hogy miért?
Csupán, mert az olyan cikkeknek, mint minő az öné, nincs más iránya, csak az — hogy a tótokat a magyaroktól, magyarokat pedig a tótoktól elidegenítsék, elpartóttassák, a mi Magyarországot leginkább veszélyeztetné.

Ez gondolom elég nagy ok.
Ezek után maradtam azon tiszteltteljes kéressel, sziveskedjék jelen válaszomat becses lapjában helyt adva, lehetőleg a tisztelt közönség megnyugtatóra közölni tenni.

Melyek után maradtam
Antalfalva, 1880. évi július 5-én
aláíratos szolgálja
Matejcs János,
tanító.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

M.-Padé, 1880. évi június 23-án.

Nagy meglepetésben részesíté az ismét iskolánkat a nagy iskolabará, szeretve tisztelt iskolászeki elnök urunk tek. Issektu Zsigmond ur, midőn Dolinay-Emlékkönyv"-eiből 20 példányt hozott kiosztás végett jutalmul jobb tanulóknak számára.

Nevezett ur ritka ügybuzgalommal fáradozik népnevelés ügyünk felvirágoztatásán. Itt, hol 3 év előtti a 250 iskolakötelezett számára még egy alacsony, sötét, alig 100 gyermeket magába foglaló iskolaterem volt, ma két tanteremmel bíró, a kor igényeinek teljesen megfelelő díszes iskolaépület áll, berendezve mindennemű tanszerrel, 180 kötetnyi könyvtarral, az iskola előtt bekerített kert s torna-helylyel. S mint az iskola, ily jó karban állanak a tanítói lakok is. S mindez az ő buzgóságának köszönhető. M.-Padé lakosai nagyobb részt szegény zsellérek, kik a mindennapi kenyérért küzdenek; ezek vajmi keveset adozhatnak gyermekeik felnevelésére s oktatására. Belátta ő ezt s azért nem is szunt meg fáradozni, még Bonnaz Sándor Csanadegyház. püspök urunk ő nagyméltóságának hathatós segélye s a helybeli közbirtokos uraink s nehány tanügybarát adozatkészsége által mindezt létre nem hozhatá. És ma, midőn a díszes épület áll, sem szűnik meg buzgósága s adozatkészsége. Számtalan-szor látogatja az iskolát, vizsgálja, buzdítja a növendékeket, jutalmazza a szorgalmasakat, dorgálja a hanyagokat s segélyezi a szegényeket. Csak neki, valamint közistiszteletben lévő, az iskolákat személyesen is látogató szolgabírónak, tek. Issektu Antal úr szigorú fellépésének köszönhető, hogy, míg azelőtt az iskolás- s tanulókkal vajmi keveset törődtek, az ma nem remélt látogatásnak örvend.

S ismét ő az, ki a 10 év előtti megalakult „Iskolasegélyező egyesület"-et mint elnök vezeti s ennek segélyével a 270 frtnyi alapon kívül azóta 600 (hatszáz) frtnál többet fordíthatott a népnevelés előmozdítására részint iskolaszerek, részint ruházatok megszerzése által; s csak hogy az iskola népesüljön, több éven át 5-6 gyermeket önmaga ellát ruhák- s lábmeccel.

S ismét ő az, kinek fáradozása ügybuzgalma által a helybeli, minden szép és jóért készséggel áldozó közbirtokosság a szegény népen segítendő, r. k. felekezeti iskolájok fenntartásához tavaly 300, a f. évben pedig ismét 150 frttal járult.

Ily körülmények közt bizvást tekinthetünk a jövőre. Hol a vezér, bár sok akadálylál kell küzdenünk, de Isten segítségével célt érhetünk. Éltesse is őt s adjon sok bő esztendő, hogy a népnevelés felvirágoztatására hozott áldozatokért az adakozók dús kárpótlást nyerhessenek. A jelen s utók általa kövesse őket.

H.

Pancsován, 1880. június 29.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ugy a fővárosi mint szinte a Délmagyarország vidéki lapokban több ízben immár megbeszélés tárgyát képezte azon telepítvényes községek ujja felépítése, a melyek az 1876. évi árvíz által megsemmisültek. Hogy ez hazánkra nézve mily fontos tényező, az már minden tekintetben megírható és hogy végre miért nem fordított gond eddig azokra felépítésére, az is ismeretes.

A minapokban e telepítvényes községek lakosai, kik nagyobb része immár hosszú 4 éven át a legnagyobb nélkülözések mellett a töltések romjain gunyókban laknak, egy küldöttséget menesztettek Budapestre a magas kormány figyelmét szerencsétlen helyzetük iránt felhívni; a küldöttség azon meggyőződést szerzett, hogy ügyüket, mely egyúttal egy fontos hazai és a magyar nemzet érdekébeni ügyet képez, oly férfiak karolták fel, a kiknek áldados működésük által a siker el nem maradhat; ezen férfiak nem mások mint Torontál és Temes megye szeretett főispánjai.

Mután a telepítvényes községek lakosai értesítve lettek, hogy ő mellósága Hertelendy József főispán ur kezébe adatott sorsuk, és hogy a védőtársak és ezzel együtt falvaik felépítése a legközelebbi időben fog megtörténni; ezen szegény emberek, ezen közel 1000 hajléktalan család, hála érzetüket óhajtván kijelenteni azon férfiak irányában, kik megmentésük miatt fáradoztak; — ezt azzal óhajtik leróni, hogy a férfiak halhatatlanná akarják tenni községeik és szerencsétlenségük történetében; ma összegyűlve, azt határozták el, hogy Torontál megyéhez tartozó Mariefeld községet újra felépítése alkalmával „Hertelendyfalva"-nak, és Temes megyéhez tartozó Gyurgyevó községet „Ormósfalva"-nak elnevezni óhajják.

Részünkről csakis örömmel fejezhetjük ki e községek ily módon elnevezése felett, nemcsak azért, hogy mindkét férfit, a kik neveire a községeket kereszteljük, mélyen tiszteljük és nagyrabecsüljük, hanem óhajunk, hogy a gránicz szélén, hamar hazafias érzelmű lakosokkal községeket telepítsenek, azok magyar névvel birjanak.

Mi pedig részünkről iparkodni fogunk, hogy a községek magyar szellemben vezetésének és hogy minden közhatalnok a magyar nyelvet bírja, mert ehez csak jó akarat és a magyar nemzet iránti rokonszenv kell; élő példa rá a pancsovai járásbíró Fritz ur, ki mint volt határvidéki hadbíró, a polgárosítás óta oly annyira elsajátította a magyar nyelvet, hogy hivatalában bármely magyar bíráló versenyez, de még a társaságban is tiltakozik, ha véle valaki németül beszél, a ki magyarul tud; a másik példa a helybeli szolgabíró Radoszavlyevics úr, volt köz-igazgatási kezelő tiszt, az alkotmányos aera alatt, már az átmeneti időben, megtanulta a magyar nyelvet még pedig a lehető legjobban, pedig mindkettő már közel van az 50 évhez, ha csak azt tul nem lépték.

Magyarocziak.

HIRHARANG.

* Vasut. Több pancsovai polgár a napokban gyűlést hítt össze, hogy tanácskozzanak a felől, mikép vihetnék keresztül a becskeréki-pancsovai vasuti összeköttetést. Szerintük a pancsovai kereskedés veszt, ha csak Becskerek kapcsolatik össze Kikindával. — A verseczi-pancsovai összeköttetésre sem kaptak engedélyt, minek rugaszkodnak azután, mi elérhetetlen.

* A vetések állása. Belföld. A sok esőzés folytán az őszi buza nagyrészt megdőlt, itt-ott sárgulni, rozsdásodni kezd; a csaknem naponként megújuló zivatarok s a helyenként beállott jégeső sok kárt tett a vetésekben. E rendkívüli nedves időjárás folytán a gabonafélék nem fejlődnek kellőleg; némely vidéken azonban épen az ellenkező hatást idézte elő az eső, t. i. a vetések dusabb fejlődését és a már rozsdásodó buza megjavítását. Ez azonban csak szórványosan van, s a hatás, mit e sok eső okozott, általában kedvezőtlen. A tavaszi vetések szépen fejlődnek; rozs és árpa jó termést ígér; zab — némi kivétellel — szintén. A kapásnövényeknek az eső igen jót tett, előre kaptak s most oly szépen fejlődnek, hogy meglehetősen bő termésre van kilátás. A szénatermést a sok eső megrongálta, kivált, mivel sokat a renden ért. Jó közép-termést mindamellett remélni lehet. A szőlők elvirágoztak, de nem nagyon kecsesletők.

* Az új királyi palota. A budavári palota pótlépeleinek főszervei, a fővárosi építészeti hivatalban közzemlére vannak kitéve. E tervek szerint a bazárépítkezések a várdomboldalon folytatva lesznek s nagyszerű márványlépcső is készül a palotához. A jelenlegi várpalota tudvalegőleg parallelogramm. A két szárny két emeletes, míg a tornyos közepérsz három emeletes. E tervek megfelelőleg a palota jobb oldalán kétemeletes épület készül s azután jön a három emeletes közepérsz öt támaszloppal s végül egy kétemeletes rész s egy háromemeletes, mely egyik homlokzatával a Dunára, másikkal a Sz. György térre nyílik. Ez épületek kedvezőtlen az udvari épületeket lerombolják. Ha készen lesz, József főherceg palotájával, a szép honvédmintsteriummal a Sz. Györgytér monumentális szépségű lesz. A palota előtt levő kis kertet is megnagyobbítják s szökőkutakat is állítanak fel benne.

* Deák-reliquiák. A székely nemzeti múzeum báró Gamera C. által 5 darab nűfaragványhoz jutott, melyeket Deák Ferencz önkézüleg az 1846. évben szürke és barna palából faragott. Ezek: egy tör keretben paizs alakban; 1 mandula, 1 baraczmag, 1 gesztenye; végre pedig fakéregből egy piskóta. E tárgyakat a báró néhai anyjának, Comte de la Turantaise-nek, ki mint katonatiszt né a szt.-gróti Balhány Károly házánál gyakran meglordult, emlékkül maga Deák Ferencz adományozta.

* Magyar szintársulat Pancsován. Néhány fiatal ember buzdítására Bogó Alajos szingagató társaságával Pancsovára rándult, nem gondolván meg az ottani nehéz viszonyokat, s csakis Pászt Vilmos törv. elnök, Dezemffy Izidor trszki bíró és Csiky József ügyész uraknak köszönhető, hogy a társulat fontartása lehetséges lett. Ezen urak 30-40 frtért jegyet váltottak, boldog boldogtalannak osztogattak, csak hogy a magyar színészet a megbukásnak kitéve ne legyen; van ugyan Pancsován, mint levelezők írja, egy magát hazafiasnak nevező párt, de ezek inkább a német színházba járnak. Ezt mi nem nevezzük hazafiaságnak, nálunk nem így mérik azt.

* A harmadik egyetem. A képviselőház a szegedi egyetem érdekében benyújtott petíciók tárgyalása alkalmából utasítá Trefort vallas- és közoktatásügyi minisztert, hogy a harmadik egyetem létesítése és elhelyezése tárgyában emlékiratot terjeszteszen a törvényhozás elé. Mint szegedi lapok írják, Trefort az emlékiratot már elkészíté s a királynak bemutatván, fölhatalmazást nyert az emlékirat nyilvánossá tételére s a képviselőház elé való terjesztésére. Trefort az emlékiratot ki is nyomatta s a képviselőház utolsó ülésére volt tervezve annak kiosztása, a mi azonban elmaradt. A terjedelmes emlékirat hathatós indoklással határozottan kimondja egy harmadik egyetem létesítésének szükségességét; azonban az új egyetem helyeül nem Szegedet, hanem Pozsonyot hozza javaslatba. Az egyetem Pozsonyba való elhelyezése mellett is sok indokot s azok közt a magyarosítás előmozdítását hangsúlyozó indokot sorol föl az emlékirat; de a Pozsony mellett felsorolt érvek abban kulminálnak, hogy Pozsonyban már meg vannak az egyetem előfeltételei, s az egyetem létesítése ott aránylag csekély költséggel eszközölhető. A pozsonyi főiskola kiegészítése csak mintegy 150.000 frtnyi kiadást igényelne.

* Király vagy szappanos. György, görög király, Londonban időzése alkalmával, a walesi herceg társaságában elment a színházba élvezni az ott szereplő Sarah Bernhardt ragyogó művészetét. Előadás közben a walesi herceg és a király fölmentek a színpadra, a hol a herceg a királyt e szavakkal mutatta be a híres művésznőnek: „Sógorom." A művésznő, míg a herceg más hölgyeket mulattatott, sokáig társalgott a királlyal, kit mindig csak „monsieur"-nak czimezett. — A beszélgetés után azt kérde valaki a művésznőtől, hogy mulatott a királlyal. — „Micsoda királylyal?" kérde Bernhardt. — „Nos, a görög királylyal, hisz azzal beszélte." — A művésznő erre oda rohant a walesi herceghez és kérdőre vonta, hogy miért nem mutatta be neki a görög királyt? — „Hisz bemutatam; mondtam: a sógorom." — „A sógora! Ej, a sógora lehet egy szappanos is!" Tableau.

IRODALOM.

A „Képes Családi Lapok" olvasói ismét nagyszerű meglepetésben részesültek. Mehner Vilmos, a lap kiadója rendkívüli kedvezmény gyanánt egészen ingyen oly pompás műlapokat adott lapja előfizetőinek, minőben még külföldi lapok is részesültek olvasóikat. E két műlap két kitűnő művésznőnek: Blaháné Lujza asszonynak, a népszínház pacsirtájának, s a nem rég elhunyt Paulayné asszonynak színműveit arcképe. Volt alkalmunk e képeket látni, s mondhatjuk, hogy azok kivitele valóban oly gyönyörű, hogy semmi kívánnivalót sem hagy fenn. A jövő nyegyedésben a lap Helvey Laura ismert művésznőnek hasonló arcképet hozza mellékelni. Ily módon a „Képes Családi Lapok" olvasói szinte észrevétlenül jutnak egy páratlan szépségű, megbecsülhetlen értékű műlap birtokába, mely minden salón asztalnak díszlet fogja képezni. Mindez eléggé megmagyarázza azon nagymérvű érdemelt pártolást, melyben a „Képes Családi Lapok" az olvasóközönségnél részesül.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-becskeréki e. f. kir. törvényszéknél folyó évi július hó 3-án tartott nyilvános polg. ülésében következő perek adatai elő:

Előadó: Szalay Imre, kir. törvénzéki bíró.
1596. sz. 1880. — Mike Floriáné, Klee Jusztinnak, Vécsey István és társai elleni pere szerződés érvénytelenítése iránt.
2828. sz. 1880. — Simon György felperes, Bauer József alperes ellen életbiztosítási bárca kiadása és jár. iránt.
2760. sz. 1880. — Nikoltis György felperes, özvegy Higvosky Jakovlyev Szosza ellen 183 frt 41 kr. tőke és jár. iránti pere.
2761. sz. 1880. — Eisenstädter S. és társainak, Lehoesky József elleni 1383 frt. tőke és jár. iránti pere.
Továbbá folyó évi július 10-én következő perek fognak előadani:

Előadó: Kühnel Oszkár, kir. törvénzéki bíró.
2873. sz. 1880. — Makács szül. Szuszekár Erzsébetnek, Szuszekár Mihály elleni törvényes osztályrész iránti perében.
2961. sz. 1880. — Velteskov Józsefnek, Putnikov Márko elleni 580 frt iránti utított pere.
2963. sz. 1880. — Tolveth Ferenc és Jánosnak, özvegy Tolvethné szül. Nagy Amália elleni végrendelet megsemmisítés és törvényes osztályrész iránti pere.
3201. sz. 1880. — Özvegy Oltvány Györgyének, Oltvány Todor elleni ingatlanok tulajdonjoga és birtoka iránti pere.
3460. sz. 1880. — Schneiderov Isza és Blagajének, Rais Stéva örökösai ellen perfeljegyzés törles és járuléka iránti pere.
3345. sz. 1880. — Voradinac Szubotitsky Koszának, Radojesin Szima elleni vagyonszétválás megszüntetési pere.

3883. sz. 1880. — Kovacev Axentie felperes, Rakis Tósa és társai alperesek elleni előjegyzés igazolási perük.

Közigazgatási bizottság.

Torontál megye közigazgatási bizottsága 1880. évi július 5-én tartott rendes ülésének tárgysorozata:

I. Adóügyek:

1. Szent-János község 1879. évi aszálykár operatuma adóelengedésre beterjesztettek. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
2. Szerb-Ittebe község 1879. évi földárja kár operatuma adóelengedésre beterjesztettek. — Kérelmet elutasítottak.
3. Partos község 1879. évi földárja s árvíz-kára elküldöttsége tárgyában rendelte. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
4. Kanizsai szolgabírói jelentése Stevanov Mladen deszki bíráló megejtett pótvizsgálat tárgyában. — Ujból kiadatik a szolgabírónak felderítő jelentés tétel végett.
5. Franyova község 1879. évi földár s árvíz-kár elküldöttsége tárgyában rendelt. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
6. Gróf Nákó Kálmánó felebbezése f. évi 1755. sz. II. foku határozat ellen. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
7. Gróf Karácsonyi Quido Partos városi aszálykár operatuma utoljára felterjesztettek. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
8. Temesvár polgármesteri hivatalának jelentése Schiszer Matyásnak kézbiztosított határozat tárgyában. — A község előjáróságának kiadatik.
9. Gaád község 1879. évi földár czimén 1528 frt 47 kr. leírása engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
10. Dinyás községnek 1879. évi aszályczimén 645 frt 84 kr. földadó leírás engedélye. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
11. Szerb-Bóka községnek 1879. évi aszályczimén 3387 frt 46 kr. földadó leírása engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
12. Valkány község kérelme 1879. évi aszálykár adóelengedése iránt. — Adófelügyelőség utján már felterjesztetvén, erről folyamodó értesítettik.
13. Jánosföld községnek mult év földárja s aszály czimén 1451 frt 31 kr. adó leírása engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
14. Dinyás községnek mult évi behajthatlan adói 747 frt 87 kr. leírása iránti rendelt. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
15. Csávos községnek mult évi földár czimén 1287 frt 56 1/2 kr. földadó leírása engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
16. Magyar-Szent-Márton községnek mult év földárja s aszály czimén 1137 frt 66 kr. leírás engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
17. Ofszencza községnek mult év földár czimén 676 frt 39 1/2 kr. leírás engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
18. Kanizsai szolgabírói jelentése Rusz Lázártól beszedett bírság tárgyában. — A vizsgálat megejtése végett a szolgabírónak kiadatik.
19. Lupuleszku János uzdini korcsmáros kérelme jövedelmi adó leírásért. — Az adófelügyelőségnek felszerelés végett kiadatik.
20. Nagy-kikindai szolgabírói jelentése Mokrin község Tisza szabályozási járuléka behajtása tárgyában. — A társulati igazgatóságához áttétetik.
21. Bánlaki szolgabírói jelentése a vizszabályozási járulékok behajtása tárgyában. — A végrehajtás függesztéséről a szolgabíróság értesítettik.
22. Uj-Szeged 1877. évi földár czimén 3263 frt 24 kr. leírás engedélyeztetik. — A leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
23. Jagodics Péter hagyatéki gondnokának kérelme 1879. évi földadójá helyesbítése iránt. — Kir. adófelügyelőségnek kiadatik.
24. Majdán község 1879. évi földárja czimén 216 frt 74 kr. adóleírás engedélyeztetik.
25. Csóka község s uradalomnak 1879. évi földárja czimén 3833 frt 43 1/2 kr. adó leírása engedélyeztetik.
26. Opova községnek mult évi vízkár czimén 114 frt 54 kr. elengedtetik.
27. Tolvádi községnek mult évi 3155 frt 16 1/2 kr. behajthatlan adó leírása engedélyeztetik.
28. Ujfalu község kimutatása mult évi behajthatlan adók leírásának elrendelése végett.
29. Ovcsa község kimutatása mult évi behajthatlan adók leírásának elrendelése végett; — a leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelőségnek kiadatik rendeltetik.
30. Szóka község kimutatása mult évi behajthatlan adók leírásának elrendelése végett — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
31. Simics Sándor szerb-aradai lakosnak folyó évi árvíz-kár operatuma adóelengedésre beterjesztettek. — Leiratni rendeltetik.
32. Csávos község kimutatása mult évi behajthatlan hátralék leírása végett. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
33. Surján község kimutatása mult évi behajthatlan adóhátralék leírása végett. — Leiratni rendeltetik.
34. Decsi József Mária nagy-becskeréki lakos terhéről 24 frt I. osztályu kereset adó leírása iránti javaslat. — Leiratni rendeltetik.
35. Surján község kimutatása mult évi behajthatlan földadó leírása végett. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.
36. Klekk község határozat 1879. évi jégkár operatuma s a bérők felebbezése beterjesztettek. — Leiratni rendeltetik, adófelügyelő fellebbez.
37. Gróf Széchenyi Antal 1210. sz. felebbezési ügyében az 1879. évi 8439. adóf. sz. végzés felterjesztettek. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztettek.

38. A folyó évi jégverés által tönkretett községekben az adóbehajtás beszüntetése iránti felterjesztés. — A pénzügyministeriumhoz felterjesztetik.
39. Gyála és Vedresház mult évi vízkár munkálatai beterveztetnek. — Leiratni rendeltetik, adófelügyelő úr felelbe.
40. Kanizsai szolgabíró betervezteti a Boledin György gyálai bírótól beszédett 15 frt bírságot. — Pénztárnok utasítatik, hogy az összeg fele részét az adóhivatalba, fele részét pedig a központi pénztárba helyezze.
41. Kanizsai szolgabíró betervezteti Grui Juon ó-bébai bírótól beszédett 5 frt bírságot. Pénztárnok utasít-

- tatik, hogy az összeg fele részét az adóhivatalba, fele részét pedig a központi pénztárba helyezze.
42. A kir. adófelügyelő betervezteti az 1880. I. félévi jelentést. — Tudomásul szolgálat.
43. Dániel János királyi tanácsos és megyei alispán úr ó nagságának a megye állapotáról szóló 1880-ik I. félévi jelentése. — Tudomásul vétetvén, az utak befásítása, a szerb tövis kiirtása, valamint a hátralevő községi számadások elkészítése és beterveztésére nézve a szolgabírák utasítottak.
- II. Közköztartásügyek:
1. Vallás és közköztartási magyar királyi minister úr ó nagyméltósága folyó évi június hó 11-én 18046. sz. alatt a mult évi második felére terjedő közköztartási

- jelentésre vonatkozó rendelete. — Valamennyi szolgabírónak.
2. Vallás és közköztartási m. kir. minister úr ó nagym. folyó évi június hó 11-én 16921. szám alatt kelt, a tankötelesek törvényszerű összeírására vonatkozó rendelete. — Valamennyi szolgabírónak.
3. Vallás és közköztartási m. kir. minister úr ó nagym. folyó évi június hó 19-én 15890. szám alatt kelt, Schümichen Ágoston zichyfalvi községi tanítóknak állomásaikban leendő visszahelyeztetésére vonatkozó rendelete. — Bánlaki szolgabírónak kiadott.
4. A mellencei községi képviselő testületének ugyanott felállítandó, életbe léptendő községi iskolára vonatkozó határozata. — T.-Becei szolgabírónak.

5. Nikolits György köz- és váltó ügyvédnek Mellencei község nevében a felállítandó községi iskolára vonatkozó beadványa. — T.-Becei szolgabírónak.
6. Nagy-Bikács községének, Matkovits Antal, munkaképtelen községi tanítói nyugdíjaztatására vonatkozó felelbezése. — Vallás és közköztartási ministeriumhoz felterjesztetik.
7. A homolitz községi iskolánál alkalmazásban levő tanítók fizetéseikről szóló díjlevelek helybenhagyása. — Helybenhagyatik.
8. Királyi tanfelügyelő bemutatja az 1880. évi I. félévi jelentését. — Vallás és közköztartási ministeriumhoz felterjesztetik. (Vége köv.)

H I R D E T É S E K.

5910. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (126-1.1)

Nagy-Becskerek város polgármesteri hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1880. évre szerkesztett és a helybeli tekintetes kir. adófelügyelőség által átvizsgált a kereseti adó I. és II. osztályu lajstromai a városi számvéviségi irodában, 8 napig vagyis a f. évi július 11-től, f. é. július 18-ig betekinthez végett kitéve leendnek, mely idő alatt minden adóköteles az adótetele ellen netán intézendő felszólamlását írásban ezen város tanácsánál benyújthatja.

Kelt N.-Becskereken, 1880. évi július 5-én.

Polgármester szabadságon:

Nikiforovits Eta,
tanácsnok.

5986. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (123-1.1)

Nagy-Becskerek rendezett tanácsa város hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó, a főutcában fekvő ugynevezett Kogl-féle házban levő III, IV. és V. sz. boltoknak f. é. nov. 1-től négy egymás után következő évekre leendő bérbeadása végett f. hó 12-ik napján, délután 3 órakor a városház nagy termében nyilvános árverés fog tartatni.

Miről a bérleti szándékozók azzal értesítettek, hogy a kiküldött árak 10%-a mint bánatpénz az árverés kezdetekor az árveréssel megbízott kiküldött kezeihez leendő, s hogy az árverési feltételek az árverés napjaig a városi számvévisői hivatalban a hivatalos órák ideje alatt mindennap megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi július 1-én.

Polgármester szabadságon:

Nikiforovits Eta,
tanácsnok.

1710. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (124-3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. június 18-án 8615. szám alatt kelt rendelettel a módos-deltai megyei országon Győr és Tolvádia közti boltozatos tegla-híd átérés helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulirt szolgabírói hivatal helyiségében 1880. évi július 24-én, délelőtti 9 órakor fog megtartatni. Az arra engedélyezett költség összeg 737 ft. 19.8 kr. Vallalkozni szándékozók azon értesítéssel hívatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kr. bérleggel valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy allampapirokból) az árlejtést megelőző nap azaz f. é. július 23-án, délelőtti 12 óraig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadatni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árlejtés számokkal és betűkkel világosan kiirandó. Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magat minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő boltozatos átérés elömenete s költségvetése általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Módoson, 1880. évi június 27-én.

Lebánovich István,
szolgabíró.

743. sz. 1880. **Hirdetmény.** (121-1.1)

Árlejtési hirdetmény.

A községi képviselőtestületnek június 14-én hozott határozata és a teljes törvényhatóságnak június 26-án 5972. sz. a. kelt jóváhagyásával a községi ház helyreállítása végett az árlejtés rendeltetett el, mely alulirt községi hivatal helyiségében 1880. évi július 11-én, d. e. 9 órakor, fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 1000 frt o. é. Vallalkozni szándékozók azon értesítéssel hívatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva, jelenjenek meg.

A végbeviendő községi ház helyreállítására vonatkozó költségvetés általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt községi hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Leopoldován, 1880. évi június 27-én.

Pavlovits, **Poppovits György,**
bíró. jegyző.

Egy háztartóné kerestetik.

Egy háztartóné (Wirthschafterin), ki a házi gazdálkodást érti, 1880. évi július 1-én felvétetik évi 200 frt. fizetés mellett. Ezen állomást elnyerni óhajtok felszólítatnak, hogy folyamodványukat, a melyekhez a bizonyítványok is csatolva legyenek, hadalék nélkül az écskai uradalmi jószág-igazgatóságához benyújtsák, vagy pedig személyesen jelenjenek meg.

Écska, 1880. évi június 19-én.

(115-3.3) **Silberstein.**

Felélis szerkesztő: Létmányi Nándor.

Oktatási jelentés.

Alólírott bátorodik egy t. cz. közönségnek tudomására juttatni, miszerint szerény feltételek mellett

magyarul és németül,
nemkülönb
szép írásban

oktatást ad.

Vidéki tanulók teljes ellátást kaphatnak.

Hoffmann Ede,

(119-2.2) melencei út 419, Harczer-féle ház.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Fer. József-tér 5. Ausztriai fiók: Bécs, Opernring 8.

A társaság vagyona	frcs 66.576,023-95
Evi bevétel biztosítások és kamatból 1879. évi június 30-án	frcs 13.628,702-40
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után, a társaság fennállása óta (1848)	frcs 36.000,000-—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál	frcs 58.340,600-—
értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 év alatt benyújtott ajánlatok összértéke több mint	frcs 945.062,825-—
értékre megy. —	

Tervezték s minden közlelbi felvilágosítások a vidéki ügy-nök és a magyar és osztrak fiókok által adatnak. (33-5)

Helyiség változtatás.

HELMBOLD KÁROLY,

ékszerész, arany- és ezüstműves.

tisztelettel tudatja egy a helybeli mint a környékbeli t. cz. közönségnek, hogy üzletet saját, előbb Jovanovits Péter-fele ház Fő-, jelenleg Hunyady-utczába áthelyezte és ajánlja egyuttal jól berendezett raktárat drágaságok, arany- és ezüstszerkek, nemkülönb női és uri zsebórákban;

továbbá ajánlkozik minden szakmájába vágó javítások, egy a legesekelelyebb mint a legnagyobb megrendelésekre a leg-jutányosabb árak mellett.

Vesz és becsérél régi arany- és ezüst-tárgyakat a legjobb árákért.

Local-Veränderungs-Anzeige.

KARL HELMBOLD,

Juwelier, Gold- und Silberarbeiter.

becht ich einem P. L. Publikum Gr. Becskerecs und der Um-gebung anzuzeigen, daß er sein Geschäft in das eigene, früher Peter Jovanovits'sche Haus in der Haupt- jetzt Hunyadygasse verlegt hat, und empfeht gleichzeitig sein wohlfortirtes Lager in Juwelen, Gold- und Silberwaaren, Herren- und Damen-Zajfchenhren;

ferner zur Ueberrahme aller in dieses Fach zshlagenden Reparaturen, so auch kleiner bis zu den größten Bestellungen zu den billigsten Preisen.

Kauft und tauscht ein alte Gold- und Silbergegenstände zu den besten Preisen. (120-3.1)

ПРОМЕНА СТАНА И ДУЃАНА.

КАРЛ ХЕЛМБОЛД,

јувелир и кујунџија,

објављује штованом грађанству Бел.-Бечкеречка и околини, да је своју радњу пренео у сопствену, пређе Пере Јовановића кућу, у педашњој главној, сада названој хуњадовој улици, и препоручује своје добро снабдевано стовариште од

јувела, златни и сребрни ствари, цени сатова за господаре и госпође,

даље прима на оправку све послове што у златарску радњу спадају, прима свакојаке златарске наручбине по нај јестинијој цени.

Купује и прима у промену старе златне и сребрне ствари по најбољој цени,

Főmunkatárs: Greics József.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

Egy megvizsgázott gépész

állomást keres a csépléshez vagy állandóan. — Bővebb felvilágosítást ad e lapok kiadóhivatala. (122-1.1)

Lakás bérbeadás.

A főutczai 515. számú házban, az első emeleten, egy egészen elkülönített lakás minden mellék-helyiségeivel együtt 1880. évi augusztus 1-én bérbe-vehető és elfoglalható. — Többet Zimmerer A. fűszerkereskedésében. (114-3.3)

NEHEZKÖRT

(Epilepsia) valamint minden ideg betegségeket gyógyít levdőbiling Dr. Kitzsch Dresdenben (Neustadt). — Már több mint 11,000 eset kezeltetett. (118-4.2)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biz-tositása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengesé- get, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) huygesőfolyasokat (még idülteket is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjai-ban és elcsúfításában;

3) huygesőszüküléseket;

4) fris s idült nyakfolyasokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyasást, és az onnan eredő

magtalan-ságot;

5) bőrküüteseket;

6) a huyghólyag betegségeit és minden-nemű vizelesi nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerék megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kihajtatik. (127-1)

Kereskedelmi szakiskola alapított 1860-ban.

Nyilvános kereskedelmi tanintézet, Temesvárott.

Ez intézet 3 évi tanfolyamból áll és a németországi kereskedelmi akademiák és mag-sabb kereskedelmi iskolák mintájára van berendezve. A tanulmányokat végeztek az egy évi önkénytesi szolgálatra jogosultak. Tanyelv német és magyar. E tanintézetel összekölte-tésben áll egy jól berendezett 4-osztályu polgáriskola mint előkészítő iskola.

A tanév kezdődik szeptember 1-én. Értesítést és közlelbi tudnivalókat nyujt

Wiesner Ferencz,
igazgató.

(125-3.1)